

แนวคิดที่ปรากฏในบทสมห่องของหนังสือในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาดนตรี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2551

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

แนวดนตรีที่ปรากฏในบทสมห่องของหนังตะลุงในจังหวัดสุราษฎร์ธานี**(MUSICAL FORM OF SOMHONG REPERTORY IN SHADOW PUPPET PERFORMANCE, SURATTHANI PROVINCE.)**

ศุภวัฒน์ ทองแก้ว 4636006 MSMS/M

ศศ.ม. (ดนตรี)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : อนรรฆ จรรย์ยานนท์, ก.บ., M.M., ณรงค์ชัย ปิฎกฤษต์, กศ.บ., กศ.ม., ศศ.ม., อานันท์ นาคคง M.Phil.

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องแนวดนตรีที่ปรากฏในบทสมห่องของหนังตะลุงในจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นการวิจัยที่ใช้ระเบียบวิธีวิจัยทางมานุษยดนตรีวิทยา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวดนตรีของบทสมห่อง เปรียบเทียบแนวดนตรีที่ใช้ในบทสมห่อง และเพื่อศึกษากลวิธีที่ใช้ในการสร้างแนวทำนองของบทสมห่อง ผลของการวิจัยมีดังนี้

บทสมห่องเป็นบทกลอนในลักษณะของกลอนสี่ นิยมใช้ในกลุ่มหนังตะลุงจังหวัด นครศรีธรรมราช เช่น บทชม (ชมโฉม ชมธรรมชาติ) บทโต้ตอบแบบสนุกๆ บทสอนใจ บทเกี่ยวกับการใช้ดนตรีประกอบ ดนตรีที่ใช้บรรเลงจัดอยู่ในกลุ่มของดนตรีประกอบบทพากย์ นิยมนำเครื่องดนตรีสากลมาบรรเลงเนื่องจากบทสมห่องมีการดำเนินทำนองยาว และต่อเนื่องตามที่นายหนังขับกลอน ทำนองเพลงที่นำมาประกอบบทสมห่องมี 3 ทำนอง คือ ทำนองเพลงเดี่ยวโจง ทำนองเพลงไซกุนี และทำนองที่สร้างขึ้นใหม่ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะตามตัวละครในการนำเสนอ คือ บทสมห่องที่มีลักษณะอ่อนหวาน พบในกลุ่มของตัวพระ-นาง และ บทสมห่องที่มีลักษณะแข็งกร้าว-ดุเดือด มักเกิดขึ้นกับตัวละครเช่นยักษ์ ตัวตลก โครงสร้างของทำนองบทสมห่อง มี 3 ส่วน คือ บทนำ บทจบ และเนื้อหาของทำนองเพลง

แนวดนตรีของแต่ละคณะมีความแตกต่างกันในกลุ่มเสียง และบันไดเสียง ทั้งนี้มีความเกี่ยวข้องกับเสียงของนายหนัง และมีความสัมพันธ์กับ เสียงโหม่งที่นายหนังใช้ แนวการเคลื่อนที่ของทำนองมีรูปร่างสลับฟันปลาขึ้นลง มีความถี่แตกต่างกันไปตามความสามารถของลูกคู่แต่ละเครื่องดนตรี ส่วนในด้านกลวิธีที่ใช้ในการสร้างแนวทำนอง พบว่ามีการซ้ำ การแปร และการปรับโน้ต โดยปรากฏให้เห็นในวรรคย่อยๆ ของบทเพลง

คำสำคัญ : การวิเคราะห์ / แนวดนตรี / บทสมห่อง / หนังตะลุง

300 หน้า

MUSICAL FORM OF SOMHONG REPERTORY IN SHADOW PUPPET PERFORMANCE, SURATTHANI PROVINCE.

SUPAWAT TONGKAEW 4636006 MSMS/M

M.A. (MUSIC)

THESIS ADVISORS: ANAK CHARANYANANDA, B.ED., M.M.,
NARONGCHAI PIDOKRAJT, B.ED., M.ED., M.A., ANANT NARKKONG,
B.F.A., M.Phill.**ABSTRACT**

The study of “*Musical form of Somhong repertory in Shadow puppet performance, Surathani province*” is research conducted on the Ethnomusicology methodology. The purpose of the research was to study and compare musical styles, in Somhong repertory, and to study composition techniques used in Somhong repertory.

Somhong is in a form of poetry, similar to, “Klon Si” poems. Somhong is popular in Thai Shadow Puppet performances in Nakornsri thammaratch province through its musical repertoires of “Bot chom” (adoration of the beauty of woman and nature), the comical debate song, the morale teaching song, and the teasing song.

A musical characteristic used in Somhong is the type of musical accompaniment for narration. Western musical instruments are applied to serve the extra length and the continuity of melodic motion depends on the creativity of each “Nai Nhang.”

The melody accompanying Somhong is categorized by three distinct melodies: “Toey khong” melody, “Saiguni” melody, and the newly composed melodies which are divided among the characters in the drama. Somhong that contains a sweet and gentle characteristic is used for the main character. On the other hand, Somhong that contains rigid and fierce characteristic is used for the character of giant and clown. The musical structure of Somhong can be divided into 3 sections: the introduction, the conclusion, and the main text.

The melodic motion is similar to the shape of a wave with an upward and downward of motion. The melodic frequency is varied according to the capability of each musician. Musical techniques are created through repetition, variation, and transformation.

KEY WORDS: ANALYSIS/ MUSICAL FORM/ SOMHONG/ SHADOW PUPPET**300 pp**